

Uitleg

Ieder kind een liefdevol thuis

De tekst van deze les gaat over kinderen die het thuis niet zo fijn hebben. Stichting Het Vergeten Kind helpt deze kinderen. In de tekst lees je waarom zij hulp nodig hebben en wat Het Vergeten Kind voor hen doet.

Deze les

- Bij **opdracht 1** lees je de tekst actief. Je beantwoordt sleutelvragen.
- Bij **opdracht 2** vul je een 4-2-2-schema over de tekst in.
- Bij **opdracht 3** beantwoord je vragen over woorden in de tekst die je misschien niet kent.
- **Opdracht 4, 5 en 6** zijn extra opdrachten. Bij **opdracht 4** bedenk je wat hoort bij een liefdevol huis, **opdracht 5** is een kruiswoordpuzzel en bij **opdracht 6** verzamelen jullie ideeën voor een actie om geld op te halen voor Stichting het Vergeten Kind of schrijf je een zes-woorden-verhaal.

OPDRACHT 1

Actief lezen en sleutelvragen beantwoorden

1. Lees de uitleg.

Uitleg

Bij **Actief lezen** bespreken jullie de tekst in een groepje. Bespreek steeds elk stukje. Lees dan de sleutelvraag of sleutelvragen die bij dat stukje hoort/horen. Sleutelvragen helpen je om de tekst beter te begrijpen. Een sleutelvraag vraagt bijvoorbeeld:

- naar iets wat **onduidelijk** is in de tekst;
- naar het **belangrijkste** van een stukje van de tekst;
- naar een **verband** tussen twee stukjes tekst.

In deze les gaan jullie extra goed letten op woorden of stukjes tekst die nog onduidelijk zijn. Je gaat deze **onduidelijkheden ophelderen**. Dat doe je al tijdens het actief lezen. En bij opdracht 3 ga je dit uitgebreider doen bij woorden die je misschien niet kent of die nog onduidelijk zijn.

2. Lees de tekst actief in groepjes. Maak aantekeningen in de tekst zelf of schrijf ze op het werkblad dat je krijgt.
3. Kom je woorden tegen die je niet (goed) kent? Onderstreep ze in de tekst.
4. Bespreek samen steeds elk stukje dat je actief hebt gelezen.
5. Lees daarna de sleutelvraag of sleutelvragen bij dat stukje en beantwoord die samen. Als je het werkblad gebruikt, schrijf dan de antwoorden op de sleutelvragen op je werkblad.

Sleutelvragen

Groepje van: _____

Leesdoel: Na het lezen van de tekst weet ik _____

Tijdens het lezen	
Inleiding	1. Voor wie zet Stichting Het Vergeten Kind zich in?
Geen veilig thuis	2. 100 000 kinderen hebben geen veilig thuis. Vaak komt dat doordat ouders problemen hebben. Noem twee voorbeelden van problemen die in de tekst genoemd staan.
Vergeten kinderen	3. Waarom heten deze kwetsbare kinderen 'vergeten' kinderen?
Heppie gevoel	4. Wat wil Stichting het Vergeten Kind voor kwetsbare kinderen doen? 5. Op welke manieren helpt Stichting het Vergeten Kind? Geef bij elke manier een voorbeeld.
De Week van het Vergeten Kind	6. Waarom wordt De Week van het Vergeten Kind week georganiseerd?
Na het lezen	
7. Hoe zou jij of jullie klas Stichting het Vergeten Kind kunnen helpen om vergeten kinderen een Heppie gevoel te geven?	

OPDRACHT 2 Sleutelschema: een 4-2-2-schema maken

In de tekst heb je kunnen lezen over Het Vergeten Kind. Waarschijnlijk weet je na het lezen van de tekst nu dingen die je eerst niet wist. En je hebt vast ook nog wel vragen. Deze dingen kun je opschrijven in een 4-2-2-schema.

Kijk nog eens goed in de tekst en vul dan het schema in..

<p>Je hebt de tekst gelezen. De tekst heeft vier stukjes met een kopje. Welke 4 dingen die je nog niet wist, weet je nu? Noem uit elk stukje één ding.</p> 	<p>1. _____</p> <p>2. _____</p> <p>3. _____</p> <p>4. _____</p>
<p>Welke 2 dingen uit de tekst vind je interessant om te weten?</p> 	<p>1. _____</p> <p>_____</p> <p>2. _____</p> <p>_____</p>
<p>Welke 2 vragen heb je nog na het lezen van de tekst?</p> 	<p>1. _____</p> <p>_____</p> <p>2. _____</p> <p>_____</p>

OPDRACHT 3 Ophelderen van onduidelijkheden in de tekst

1. Lees de uitleg.

Uitleg

Als je meer dan 10% van de woorden in een tekst niet kent, is het lastig om de tekst goed te begrijpen. Toch zijn niet alle woorden even belangrijk in een tekst. Ook als je niet alle woorden kent, kun je de tekst begrijpen. Bij woorden waarvan je de betekenis niet kent en die belangrijk zijn, kun je strategieën gebruiken om toch achter de betekenis te komen. Kijk of je een stukje van het woord al kent en lees de zinnen ervoor en erna goed. Of zoek het woord op in het woordenboek. Ook helpt het om over de tekst te praten.

2. Lees de tip hieronder.

Tip

Let op: je kunt en hoeft **niet alle woorden** op te zoeken. Dat kost te veel tijd en het stoort bij het lezen. Zoek alleen de woorden op die echt belangrijk zijn om de tekst te begrijpen.

3. a. Bij het actief lezen heb je een streep gezet onder woorden die je niet kent. Tel het aantal woorden dat je hebt onderstreept. Het zijn er: _____
- b. De tekst bestaat uit ongeveer 800 woorden. Hoeveel procent van de woorden heb je onderstreept?
- Meer dan 10% (80 woorden).
  - Minder dan 10%.
- c. Wat heb je gedaan toen je een woord tegenkwam waarvan je de betekenis niet kende? Je kunt meerdere antwoorden kiezen.
- Ik heb bedacht of het woord belangrijk is.
  - Ik heb de betekenis afgeleid uit de context (de zinnen eromheen).
  - Ik heb het woord opgezocht in het woordenboek.
  - Niets, ik heb gewoon doorgelezen.
- d. Hoe goed heb je de tekst begrepen?
- Ik heb de hele tekst goed begrepen.
  - Ik weet ongeveer waar de tekst over gaat, maar sommige stukjes vind ik onduidelijk.
  - Ik weet ongeveer waar de tekst over gaat, maar ik begrijp enkele woorden nog steeds niet.

4. Lees de uitleg op de volgende bladzijde.

Uitleg

In een tekst staan dus soms woorden die je niet kent. Je probeert eerst zelf de betekenis van die woorden af te leiden. Wat kun je dan doen?

- Lees een stukje **terug** of lees een stukje **verder**. Misschien wordt daar uitgelegd wat het woord betekent.
- Kijk naar de **foto's** of **illustraties** bij tekst. Misschien hebben die wat te maken met het woord.
- Kijk goed naar **het woord zelf**. Soms ken je al een stukje van het woord. Dat kan je helpen om te bedenken wat het woord betekent.
- Denk zelf goed na en gebruik je **eigen kennis**.

Weet je dan nog niet wat het woord betekent? **Vraag** het aan iemand anders of zoek het woord op in het **woordenboek**. Let hierbij op de volgende dingen:

- De woorden in het woordenboek staan in alfabetische volgorde. Let bij het zoeken op de eerste letter(s) van het woord.
- Soms staan er meerdere betekenissen van een woord in het woordenboek. Bijvoorbeeld bij *beperkt*. Kijk dan welke betekenis het beste in de zin past.
- Als een woord in het meervoud in de tekst staat, zoek je het op bij het enkelvoud.
- Soms staat er een uitdrukking of werkwoord dat uit verschillende woorden bestaat. Bijvoorbeeld *in staat zijn*. Dat kun je meestal opzoeken bij het zelfstandig naamwoord. Hier is dat *staat*.
- Een werkwoord zoek je altijd op bij het hele werkwoord. Dus *uitbrak* zoek je op bij *uitbreken*.
- Je kunt een woord ook in een online woordenboek opzoeken. Dan hoef je dus niet te letten op de alfabetische volgorde. De overige punten gelden wel ook voor een online woordenboek.

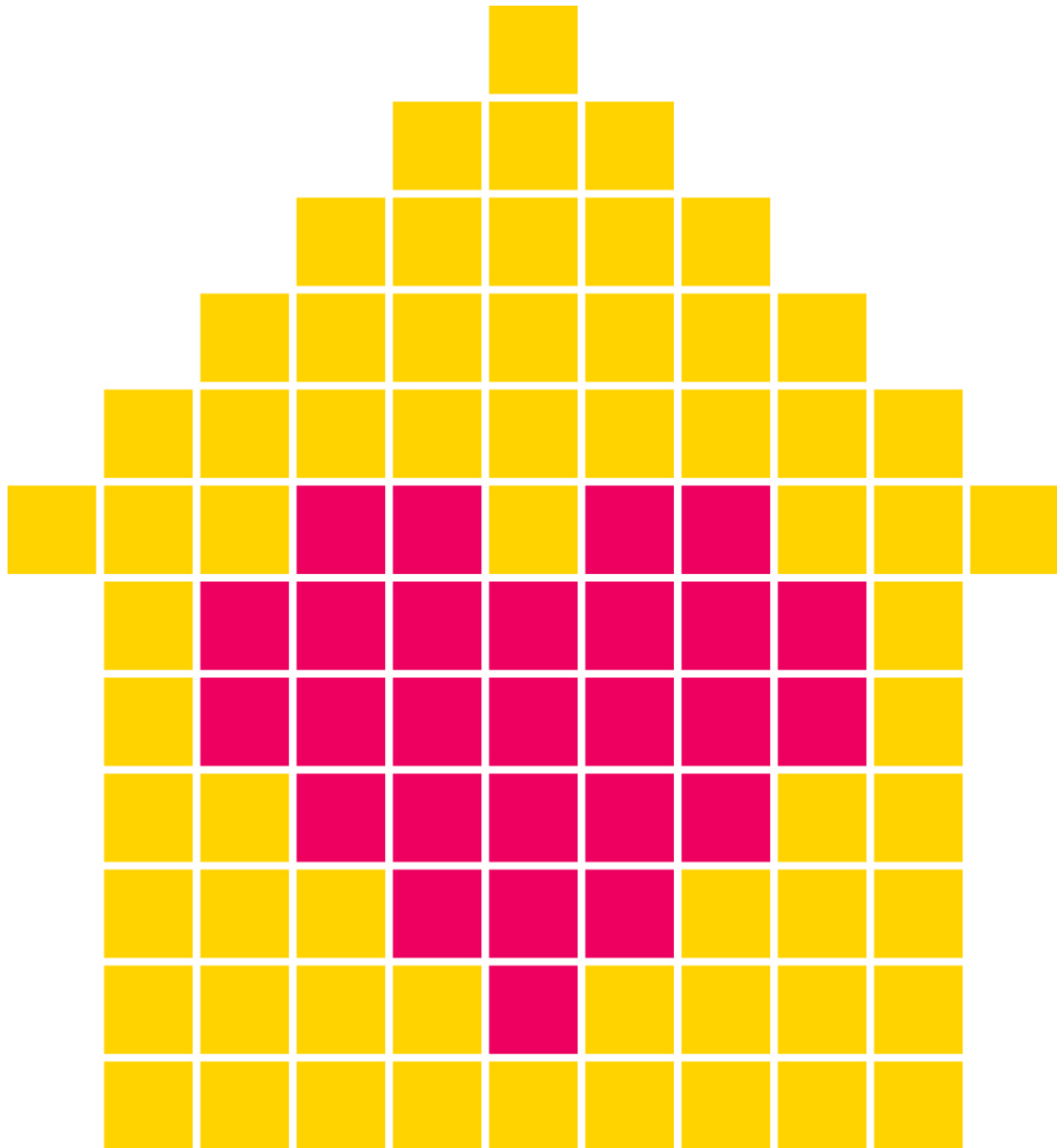
5. Op de volgende bladzijde staat een schema met woorden uit de tekst. Zoek steeds het woord op in de zin en omcirkel het. Werk in tweetallen. De een bedenkt zelf wat het woord betekent met behulp van de strategie *ophelderen*. De ander zoekt het woord op in een woordenboek. Vergelijk de betekenissen. Wissel bij het volgende woord de rollen om.

woord	eigen betekenis	betekenis in het woordenboek
1. kwetsbaar (r. 5)		
2. kampen met (r. 8)		
3. psychisch (r. 8)		
4. het pleeggezin (r. 14)		
5. stabiel (r. 27)		
6. de donateur (r. 29)		
7. centraal stellen (r. 39/40)		
8. urgent (r. 44)		
9. aan zijn lot overlaten (r. 46)		
10. inspirerend (r. 48)		

OPDRACHT 4 **Wat maakt een huis liefdevol? (extra opdracht 1)**

1. Bedenk wat een huis liefdevol maakt.
2. Schrijf dat in een paar woorden op een gele of roze post-it.
3. Plak alle post-its met elkaar in de vorm van een geel huis met een roze hart.

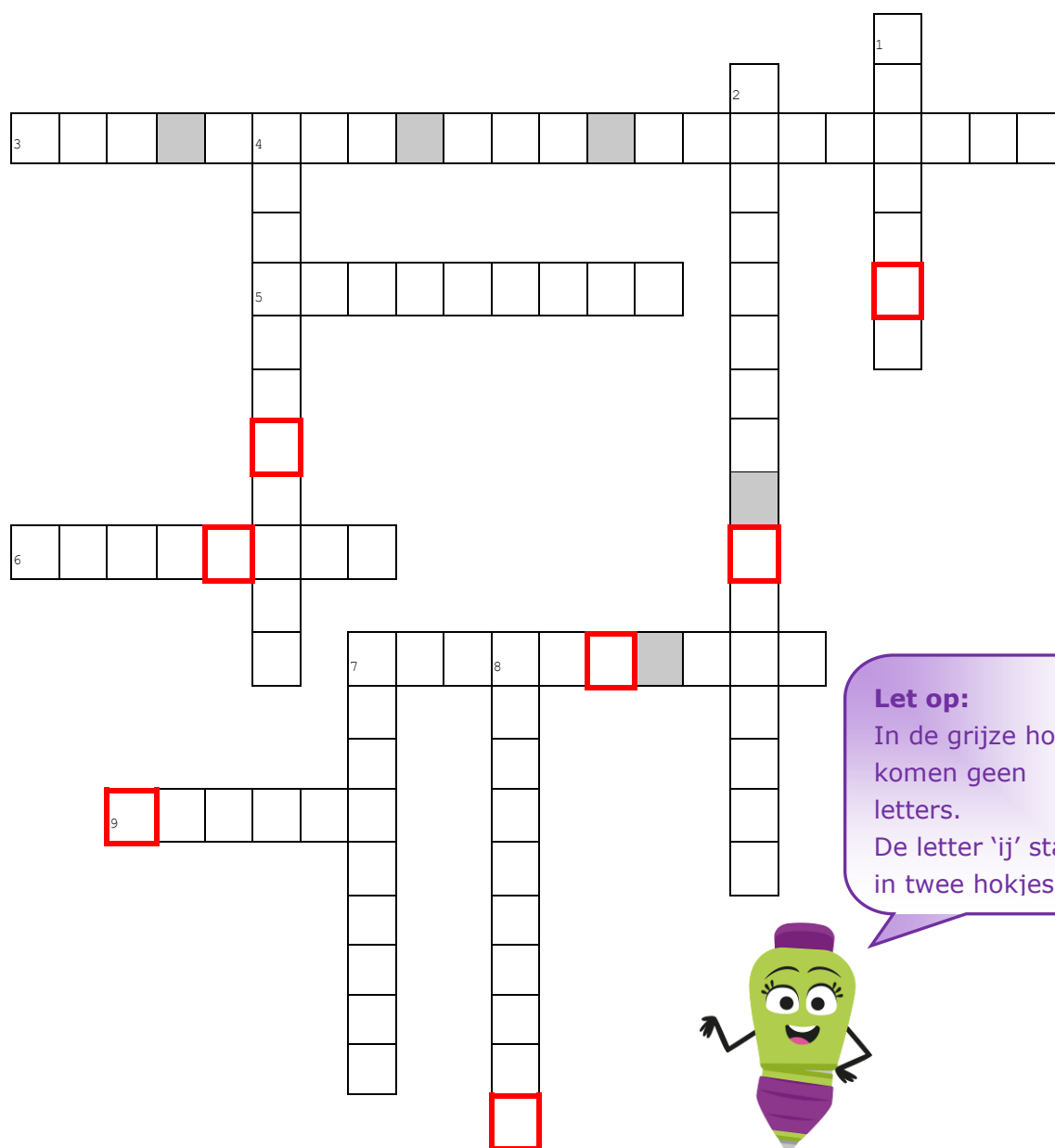

OPDRACHT 5 Oefenen met de woorden uit de tekst (extra opdracht 2)

Welk woord hoort bij de omschrijving? Zet het woord in de hokjes van de kruiswoordpuzzel.

Je kunt kiezen uit de volgende tien woorden: aan zijn lot overlaten - centraal stellen – donateur – inspirerend - kampen met - kwetsbaar - pleeggezin - psychisch - stabiel - urgent

horizontaal	verticaal
3. in de steek laten (4 woorden)	1. iets wat niet verandert
5. geestelijk (wat met denken en hoe je je voelt te maken heeft)	2. het belangrijkste maken (2 woorden)
6. iemand die een ander steunt met geld of spullen	4. waarmee je iemand op goede ideeën en gedachten brengt
7. last hebben van (2 woorden)	7. zwak (weinig beschermd)
9. dringend	8. een gezin dat een kind van een ander opvangt en ervoor zorgt alsof het een eigen kind is

Welk woord kun je maken met de letters uit de dikomlijnde hokjes? _____
Bedenk een mooie zin met dat woord. _____

OPDRACHT 6 **Bedenk een leuke actie (extra opdracht 3)**

Denk aan de Nieuwsbegriptekst over Stichting Het Vergeten Kind. Het Vergeten Kind helpt kwetsbare kinderen die het thuis heel moeilijk hebben. Daar heeft Het Vergeten Kind veel geld voor nodig.

1. Bedenk in jullie groepje ideeën voor een actie om geld op te halen voor Het Vergeten Kind.
2. Bespreek dan met je groepje of met de hele klas wat jullie het beste idee vinden.
3. Hebben jullie een idee gekozen? Bedenk dan samen wat jullie nodig hebben voor je actie. Hoe laten jullie weten dat jullie geld inzamelen voor Het Vergeten Kind? Maken jullie bijvoorbeeld een reclameposter? Of maken jullie een folder?
4. Kijk ook wie jullie kan helpen. Hebben jullie bijvoorbeeld de hulp van ouders nodig? Of misschien van de directeur van de school of van de baas van de supermarkt? Vraag hiervoor wel toestemming aan je juf of meester.

